

Warszawa, 27 listopada 2021

prof. dr hab. Marcin Nałęcz-Niesiołowski
Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku
Wydział Dyrygentury, Kompozycji i Teorii Muzyki
Kierownik Katedry Dyrygentury

RECENZJA

rozprawy doktorskiej pani mgr **Magdaleny Pawlisz** w ramach postępowania w sprawie nadania stopnia doktora w dziedzinie sztuki – dyrygentura, w dyscyplinie artystycznej - sztuki muzyczne prowadzonego przez Radę do spraw dyscypliny - sztuki muzyczne Akademii Muzycznej im. Krzysztofa Pendereckiego w Krakowie. Rozprawa napisana pod kierunkiem prof. dra hab. Rafała Delekty – promotora głównego oraz dra Macieja Negreya – promotora pomocniczego.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska/opis dzieła artystycznego zawiera pierwszą prezentację opracowanej i zrekonstruowanej partytury *Mszy C-dur* Franciszka Lessla, polskie prawykonanie *Mszy* zarejestrowane 13 maja 2021 roku w sali koncertowej Filharmonii Częstochowskiej im. Bronisława Hubermana, rozpowszechnione publicznie 14 maja 2021 roku za pośrednictwem kanału YouTube Filharmonii Częstochowskiej oraz opis dzieła artystycznego/efekty pracy badawczej nad utworem wraz z omówieniami dopełniającymi recepcję partytury.

1. Opinia o dokumentacji

Przedstawiona przez Doktorantkę dokumentacja sporządzona została wyśmienicie(!). Zawiera pełne i wyczerpujące informacje dotyczące Doktorantki, Jej działalności artystycznej, badawczej, opinie Promotorów, nagranie Dzieła wraz z partyturą i jego opisem.

2. Dane o Doktorantce

W dokumentacji znajduje się szczegółowy życiorys Doktorantki zawierający pełne informacje dotyczące Jej wszechstronnej edukacji muzycznej, drogi artystycznej, osiągnięć twórczych, nagród i wyróżnień. Suma tych informacji, dotychczasowe osiągnięcia artystyczne i naukowe jest ze wszech miar godna podziwu.

3. Recenzja

Zdaniem recenzenta to, co może przede wszystkim zachwycać w „*dyrygenckiej*” pracy doktorskiej pani Magdaleny Pawlisz to źródłowa rekonstrukcja i opracowanie partytury *Mszy C-dur* Franciszka Lessla, sporządzone z kompletu partii instrumentalnych i wokalnych dzieła znajdujących się w wiedeńskim Klasztorze Franciszkanów OFM. Pracę tę należy uznać za wyśmienitą, wręcz perfekcyjną(!). Partytura w opracowaniu Doktorantki od pierwszych taktów zachwyca znawstwem tematu, rzetelnością edytorską, ale co najważniejsze, niezwykle cennym komentarzem krytycznym pozwalającym na właściwe odczytanie i zrozumienie utworu. Zawarte są w nim (komentarzu) liczne, ważne wskazówki i sugestie dla osób przygotowujących publiczne wykonanie dzieła/nagranie – dyrygenta, chórmistrza *vide* dla wszystkich wykonawców.

Zaprezentowany zapis partyturowy poprzedzony jest bardzo wnikliwą analizą poszczególnych części *Mszy* począwszy od informacji ogólnych, tabelarycznych, poprzez opis tzw. tradycji wykonawczej, stylów, narracji muzycznej, kończąc na niezwykle skrupulatnym opisie składów wykonawczych i specyfice notacji w partiach wokalnych i instrumentalnych utworu.

Część pracy doktorskiej omawiająca sposób edycji partytury - wybór konwencji edytorskiej, problematykę edytorską w odniesieniu do materiału źródłowego, w tym niezbędne korekty poszczególnych partii i większych „warstw muzycznych” dzieła również uważam za wręcz wzorcową. Mogę jedynie powtórzyć swoje wcześniejsze słowa o niezwykłej rzetelności Doktorantki w podejściu do tego aspektu swojej pracy.

Polskie prawykonanie *Mszy C-dur* Franciszka Lessla z udziałem Chóru i Orkiestry Filharmonii Częstochowskiej pod batutą Doktorantki należy uznać za bardzo udane. W nagraniu zauważalna jest dużą dbałość o interpretacyjne szczegóły wykonawcze: przekonujące kształtowanie frazowania, czytelne prezentowanie emocji muzycznych zawartych w partyturze, profesjonalna realizacja partii wokalnych (przygotowanych we współpracy z Januszem Siadlakiem – chórmistrzem) i instrumentalnych, uważność w kształtowaniu proporcji brzmieniowych pomiędzy partiami wokalnymi a orkiestrą, spistość artykulacyjna i dynamiczna jak również autentyczne zaangażowanie emocjonalne/interpretacyjne Dyrygentki i wszystkich wykonawców. Reasumując, nagranie całkowicie spełnia wszelkie walory należne dziełu artystycznemu, jego publicznej prezentacji.

Część opisowa pracy, jako całość składa się z czterech rozdziałów głównych podzielonych na podrozdziały, bogatej i różnorodnej bibliografii oraz bardzo rozbudowanego aneksu, który należy traktować jako integralną część rozprawy. Całość rozprawy jest bardzo czytelna pod względem edytorskim oraz konsekwentna pod względem metodologicznym, ujęta rzeczowo, z należnym znawstwem materii muzycznej, formalnej, interpretacyjnej, jak również językowej. Zachwyca także dbałość nie tylko o jak najwierniejsze, pozbawione błędów zapisu u pierwszego(?) kopisty „przetransponowanie” poszczególnych partii dzieła do partytury, ale także rozważanie, wraz z należnym wytłumaczeniem traktujące o ewentualnej obecności w dziele (lub nie) partii puzonów.

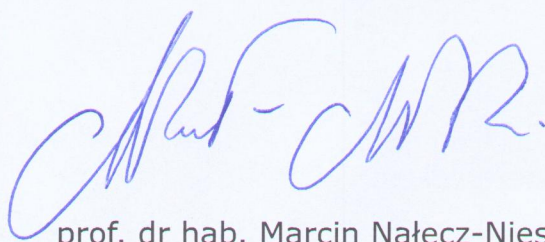
4. Konkluzja

Przedstawiona przez panią mgr **Magdalenę Pawlisz** rozprawa doktorska/opis dzieła artystycznego – koncertowe prawykonanie polskie *Mszy C-dur* Franciszka Lessla, opracowanie i rekonstrukcja partytury utworu wraz z opisem posiadają należną wagę dzieła artystycznego i badawczego, elementów nadrzędnych w idei doktoratu. Podzielać myśl, ocenę pana dra Macieja Negreya, przedstawioną w Opinii promotorskiej, uznający pracę Doktorantki za „wybitną”. W istocie tak właśnie jest(!), patrząc na zakres artystyczno-analityczno-badawczy pracy, „holistyczne” (w rozumieniu analizy muzycznej) podejście do wszystkich elementów dzieła muzycznego i wręcz – pomimo

odnalezienia głosów dzieła Franciszka Lessla w klasztorze franciszkańskim – benedyktyńska dbałość Doktorantki o jak najwierniejsze przedstawienie dzieła pod względem edytorskim i wykonawczym *vide* bezcennym komentarzem krytycznym.

Z pełnym przekonaniem i radością(!) wnoszę o przyjęcie całości pracy/rozprawy w ramach przewodu doktorskiego i nadanie pani magister Magdalenie Pawlisz stopnia **doktora** w dziedzinie sztuk muzycznych.

prof. dr hab. Marcin Nałęcz-Niesiołowski